

Translating Europe

Workshops 2021

KEELETEHNOLOOGIA JA INIMENE – KUIDAS LEIDA TASAKAAL ?

Rahvusvahelisele tõlkijate päevale pühendatud
veebiseminar

30. september 2021 kell 9.45-16.30

Euroopa Elamuskeskus, Zoom

9:45

Avasõnad

Leila Anupõld, Euroopa Komisjoni (EK) kirjaliku tõlke peadirektoraadi (DGT) eesti keele osakonna juhataja kt
Elis Paemurd, EK esinduse keelenõunik

10:00

Kas masin on tõesti sama hea kui inimene?

Samuel Läubli, Zürichi ülikooli arvutilingvistika instituut

Ettekanne on inglise keeles sünkroontõlkega.

Neurotõlge on viimastel aastatel teinud läbi hüppelise arengu ning väidetakse lausa, et parimad tõlkemootorid suudavad saavutada sama häid tulemusi kui inimtõlkija. **Samuel Läubli** on doktorikraad masintõlke valdkonnas ning ta on teinud selles vallas mitmeid uuringuid. Oma ettekandes analüüsibki ta, kas väited masintõlke ja inimtõlke võrdsest headusest peavad paika ka teksti tasandil ning kas ja kui hästi suudab masin arvesse võtta tõlketeksti konteksti.

11:00 **Kuidas neurotõlge ikkagi töötab?** Mark Fišel, Tartu Ülikooli arvutiteaduse instituudi keeletehnoloogia professor.

11:45 **Masintõlke uudiseid Euroopa Komisjonist ja mujalt**

Hugo-Tanel Kaasik, EK eesti keele tõlkeosakonna tõlkija ja endine keeletehnoloogia koordinaator

12:15 **Arutelu "Masintõlke head ja vead kasutaja pilgu läbi"**

Arutelus osalevad:

Kais Allkivi-Metsoja, Tallinna Ülikooli digitehnoloogia instituudi doktorant ja nooremteadur

Mari Peetris, Justiitsministeeriumi Riigi Teataja talituse nõunik

Katrin Shuylar, tõlkija ja vandetõlk

Hugo-Tanel Kaasik, EK eesti keele tõlkeosakonna tõlkija

Timo Kägo, Tilde Eesti OÜ tõlkija

Arutelu juhib **Elis Paemurd**

Kas masintõlge on tõlkija abiline ja sõber või hoopis vaenlane ja konkurent? Kuidas masintõlge ja keeletehnoloogia laiemalt mõjutavad keelt? Mida arvavad tõlkijad masintõlke toimetamisest ning milliste probleemidega nad kokku puutuvad? Nendele ja paljudele teistele küsimustele otsime vastust nii praktiseerivate tõlkijate kui ka teoreetikutega.

13:00 *Lõunapaus*

14:00 **2021. aasta Eesti tõlkijate uuringu aruande tutvustus**

Kerli Ilves, uuringu kaasautor, Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuuringu keskuse RAKE projektijuht-analüütik.

Euroopa Komisjoni, Eesti Tõlkebüroode Liidu ja Tartu Ülikooli sotsiaalteaduslike rakendusuringute keskuse koostöös on valminud esimene omalaadne Eesti tõlkijate uuring, mille eesmärk oli saada ülevaade Eesti tõlkijate tausta, kogemuste, oskuste, töömeetodite, rahulolu ja vajaduste kohta. Küsitlusankeedile vastas 390 tõlkijat.

*Päeva teises pooles räägime Eesti keeletehnoloogia projektidest, seminari juhtimise võtab üle Tilde Eesti OÜ müügijuht **Indrek Hallik***

14:30 **Eesti keeletehnoloogia teadus- ja arendustegevuse programmi hetkeseis**

Kadri Vare, Haridus- ja Teadusministeeriumi keeleosakonna projektijuht
Susanna Oja, Eesti Keele Instituudi Keeletehnoloogia kompetentsikeskuse juht

15:00 **Keskse tõlkekeskkonna ärianalüüsi ja prototüübi loomise hanke tulemused**

Mari Peetris, Justiitsministeeriumi Riigi Teataja talituse nõunik **Maarja Ottis**, Registrate ja Infosüsteemide Keskuse tugiinfosüsteemide osakonna ärianalüütik

15:30 **MTee masintõlkemootorite projektist**

Susanna Oja, Eesti Keele Instituudi Keeletehnoloogia kompetentsikeskuse juht

16:00 **Keeletehnoloogiagate portaali projektist**

Martin Luts, Tilde Eesti OÜ keeletehnoloog